

ATTUNDA TINGSRÄTT
Enhet 3

DOM
2013-01-28
meddelad i
Sollentuna

Mål nr B 5447-12

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare

Kammaråklagare Jesper Paulander
Åklagarmyndigheten
Norrorts åklagarkammare i Stockholm

Målsägande

Sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Jur.kand. Charlotte Nordström
Turebergs Torg 1
191 48 Sollentuna

Tilltalad

Lars Mikael LINUS Wättring Öjetoft, 950721-7058
Trålargränd 35
175 55 Järfälla

Offentlig försvarare:
Advokat Peter Lindblom
Advokatfirman Peter Lindblom AB
Box 2282
103 17 Stockholm

Vårdnadshavare (part)

Agneta Öjetoft, 570918-1167
Trålargränd 35
175 55 Järfälla

DOMSLUT

Begångna brott

Sexuellt utnyttjande av barn

Lagrum

6 kap 4 § 1 st och 5 § brottsbalken

Påföljd m.m.

Ungdomstjänst 90 timmar

Andra lagrum som åberopas

29 kap 7 § 1 st brottsbalken

Skadestånd

Linus Wättring Öjetoft ska utge skadestånd till målsägande med 35 000 kr, varav 8 800 kr solidariskt med Agneta Öjetoft. På totalbeloppet löper ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 13 juli 2012 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för uppgifter som kan röja målsägandens identitet samt för övriga uppgifter om enskildas personliga förhållanden - i den mån sådana övriga uppgifter inte tagits in i domen - som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar och som finns i bilaga till stämningsansökan (aktbil 7), förundersökningsprotokoll (s. 173-174, 176-180, 182-183, 186, 200-206, 210-212 i aktbil 8) och intyg (aktbil 34 och 37) . Detsamma ska gälla för uppgifter om målsägandens identitet i bilaga 1 och för uppgift om målsägandens identitet och enskildas personliga förhållanden i ljud- och bildupptagningar av förhör som hållits eller spelats upp vid förhandling inom stängda dörrar (aktbil 40-41).

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Peter Lindblom tillerkänns ersättning av allmänna medel med 51 594 kr. Av beloppet avser 32 292 kr arbete, 7 980 kr tidsspillan, 1 003 kr utlägg och 10 319 kr mervärdesskatt.
  2. Charlotte Nordström tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 40 753 kr. Av beloppet avser 32 602 kr arbete och 8 151 kr mervärdesskatt.
  3. Kostnaden för försvaret ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Linus Öjetoft döms för *våldtäkt mot barn* enligt 6 kap 4 § första stycket brottsbalken i enlighet med följande gärningsbeskrivning.

”Wättring Öjetoft har den 13 juli 2012 på Trålargränd i Järfälla med målsäganden, född i april 1999, genomfört samlag och annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförlig med samlag. Wättring Öjetoft har därvid (förutom samlag) fört in ett finger i målsägandens vagina.”

Målsäganden, som biträtt åtalet, har yrkat skadestånd för kränkning med 75 000 kr och för sveda och värk med 10 000 kr. På beloppen yrkas ränta enligt 6 § räntelagen från den 13 juli 2012.

DOMSKÄL*Bakgrund*

Utredningen består av förhör med Målsäganden (DVD-uppspelning) och med Linus Öjetoft. Vidare har vittnesförhör hållits på åklagarens begäran med Sanna Ros (DVD-uppspelning), Tom Sanorsan och Kevin Unga samt, på Linus Öjetofts begäran, med Agneta Öjetoft. Åklagaren har åberopat ett rättsintyg, ett sakkunnigutlåtande från SKL samt utskrifter av SMS mellan de inblandade personerna.

Av utredningen framgår bl.a. följande. Linus Öjetoft bor med sin mor Agneta Öjetoft i ett radhus. Han är kompis med Tom Sanorsan och har även varit kompis med Kevin Unga, som är hans granne. Kevin, som är 14 år, hade under sommaren 2012 fått kontakt med Målsäganden och var på väg att inleda ett förhållande med henne. Kevin träffade, den 12 juli 2012, Målsäganden och hennes kompis Sanna

Ros, som då ännu inte hade fyllt 13 år. Målsäganden och Sanna träffade också Linus och Tom den dagen. Målsäganden och Sanna hade sagt till sina respektive föräldrar att de skulle sova över hos varandra. På natten till den 13 juli 2012, vid fyratiden, hade Målsäganden lagt sig på en bänk utanför de hus där Linus och Kevin bodde. Målsäganden och Sanna följde med Linus upp till hans rum, där de lade sig för att vila i en dubbelsäng. Linus och Tom satt i sängen och spelade TV-spel. Därefter lade sig Linus ner bredvid Målsäganden i sängen. Vid olika tillfällen var Sanna och Tom ute ur sovrummet. Agneta Öjetoft befann sig en våning ner, i vardagsrummet. Vid sextiden på morgonen lämnade Målsäganden och Sanna radhuset och begav sig till en vän till Målsäganden. Dagen efter polisanmäldes Linus för vad som hade inträffat i sovrummet.

Brottslig gärning?

Linus Öjetoft har förnekat den gärning han åtalats för. Han har dock berättat att han, som det står i gärningsbeskrivningen, fört in ett finger i Målsägandens vagina. Han har förnekat att han kände till att Målsäganden var under 15 år och har även förnekat att de genomförde ett samlag. Enligt Linus Öjetoft var det huvudsakligen Målsäganden som tog initiativet när de befann sig i sängen.

Målsäganden har berättat att Linus Öjetoft agerade som det står angivet i gärningsbeskrivningen, alltså att han även genomförde ett samlag med henne. Enligt Målsäganden visste Linus om att hon var född 1999, och alltså inte var 15 år. Målsäganden har berättat att de sexuella aktiviteterna genomfördes på Linus initiativ men att hon inte gjorde något egentligt motstånd.

Brottet *våldtäkt mot barn* enligt 6 kap. 4 § brottsbalken kräver inte att gärningsmannen använder våld eller hotar offret. För att dömas för detta brott räcker det med att ha samlag med ett barn under 15 år eller att med ett sådant barn genomföra en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförlig med samlag. Linus Öjetofts egna uppgifter är

tillräckliga för att han, objektivt sett, ska anses ha begått *våldtäkt mot barn*. Han har fört in ett finger i Målsägandens vagina och Målsäganden är under 15 år. Att han genomfört denna sexuella handling stöds av vad Målsäganden berättat och, i olika utsträckning, av de olika vittnesförhören. Denna sexuella handling är jämförlig med ett samlag. Till stöd för denna slutsats beaktar tingsrätten att Målsäganden enbart var 13 år och tre månader vid tillfället och att hon utsattes för en inte obetydlig penetrering av underlivet. Även om denna del av händelseförloppet varit kortvarigt måste handlingen med hänsyn till kränkningens art och övriga omständigheter anses jämförlig med samlag (jfr NJA 2008 s. 482 I).

Linus Öjetoft har sagt att han inte visste att Målsäganden var under 15 år. Detta befriar honom dock inte från ansvar. Både Målsäganden, Sanna Ros och Kevin Unga har berättat att flickornas ålder diskuterades när de träffade Linus Öjetoft den 12 juli 2012. Tingsrätten tror på deras uppgifter om att Målsäganden då sade att hon och Sanna var födda 1999 och att Linus Öjetoft reagerade på detta. Även övrig utredning, däribland åberopade SMS-meddelanden och uppspelning av förhöret med Målsäganden, stödjer att Linus Öjetoft måste ha varit medveten om att Målsäganden var under 15 år.

Rubricering

Tingsrätten övergår till att pröva om Linus Öjetoft ska dömas för *våldtäkt för barn* enligt 6 kap. 4 § eller för *sexuellt utnyttjande av barn* enligt 6 kap. 5 § brottsbalken. Vid denna bedömning får det stor betydelse om den återstående delen av gärningsbeskrivningen, nämligen om Linus Öjetoft genomfört samlag med Målsäganden, är styrkt eller inte. Även de inblandades ålder och relation till varandra har betydelse för rubriceringen av brottet. Slutligen ska även graden av frivillighet, med hänsyn taget till barnets mognad och förmåga att inse sitt handlande, beaktas vid bedömningen av om gärningen ska ses som mindre allvarlig eller inte (jfr NJA 2006 s. 79).

Tingsrätten anser att det krävs försiktighet vid bedömningen av både Målsägandens och Linus Öjetofts uppgifter. Allmänt sett framstår Målsägandens uppgifter som mer trovärdiga än Linus Öjetofts uppgifter. Förhöret med Målsäganden har visat på en ung flicka som ansträngt sig för att svara på de ofta känsliga frågor hon fått. Det har inte framkommit någon egentlig anledning för henne att ljuga. Vad Linus Öjetoft berättat visar att han inte agerade ansvarsfullt mot en betydligt yngre flicka som han inte kände närmare. Trovärdigheten i hans uppgifter minskar också av att han i viss utsträckning avvikit från vad han berättat vid polisförhör och att han försökt bortförklara de omständigheter som talar mot honom.

Målsägandens uppgifter om vad som inträffat är så trovärdiga och så detaljerade som det kan förväntas med tanke på hennes låga ålder. Av Målsägandens uppgifter framgår dock inte tydligt samtliga detaljer om vad som inträffat. Som tingsrätten uppfattar det har det saknats vissa följdfrågor om det samlag som Målsäganden berättat om. Målsägandens uppgifter får inget egentligt stöd av rättsintyget och sakkunnigutlåtandet. Den återopade SMS-trafiken mellan de olika inblandade personerna i målet ger inte heller någon klar bild om vad som inträffade i Linus sovrum. Däremot får hennes uppgifter visst stöd av vad vittnena Sanna Ros och Kevin Unga berättat. Sammanfattningsvis har de berättat att Målsäganden direkt efteråt var upprörd och ledsen över det som hade hänt och att Målsäganden då sade att hon hade blivit våldtagen och att hon inte hade velat detta. Vittnenas uppgifter innehåller dock inte några närmare detaljer om vad som förekom i sovrummet.

Målsägandens uppgifter motsägs av vad Linus Öjetoft och vittnet Tom Sanorsan i huvudsak samstämigt berättat. Enligt dem var det Målsäganden som tog initiativ genom att börja kyssa och krama Linus. Tom har också sagt att han såg Linus och Målsäganden under den tid de låg i sängen, förutom under två korta pauser, och att de då inte genomförde något samlag. Det finns en osäkerhet rörande Tom Sanorsans uppgifter, bl.a. eftersom han svarat olika på frågor som ställts och eftersom han till viss del avvikit från vad han berättat vid polisförhör. I frågorna om frivillighet och

samlag har han dock varit relativt tydlig. Det har inte framkommit några omständigheter som gör att tingsrätten ska bortse från detta vittnesmål.

Utifrån den ovan redovisade bevisningen, vilken är den väsentliga i målet, anser tingsrätten att den gärning som Linus Öjetoft ska dömas för är *sexuellt utnyttjande av barn*. Tingsrätten bedömer att brottet är mindre allvarligt än *våldtäkt mot barn* av följande skäl. För att lägga Målsägandens uppgifter till grund för bedömningen räcker det inte med att tingsrätten tror mer på vad hon berättat än på vad Linus Öjetoft berättat. Skillnaderna i trovärdighet är inte så stora att det går att lägga Målsägandens uppgifter till grund för bedömningen utan stöd av ytterligare bevisning. Den övriga bevisningen ger inte tillräckligt tydligt stöd för Målsägandens uppgifter om att Linus Öjetoft genomfört ett samlag med henne. Vittnena Sanna Ros och Kevin Ungas uppgifter utesluter inte att Målsäganden var upprörd och chockad över den sexuella handling som Linus Öjetoft erkänt att han begått. Att Målsäganden använt uttryck som ”våldtagen” (enligt Sanna och Kevin) och svarat ja på frågan om ”gjorde du de med Linus” (i SMS till Kevin) är inte heller tillräckligt för att gärningsbeskrivningen i alla delar ska anses styrkt. Som tingsrätten redovisat ovan motsägs Målsägandens uppgifter av vad vittnet Tom Sanorsan berättat.

Med utgångspunkt från de höga beviskrav som ska gälla i brottmål anser tingsrätten inte att det är styrkt att Linus Öjetoft genomfört ett samlag med Målsäganden. Även om Målsäganden är så pass ung att frågan om frivillighet och samtycke inte ska få någon större betydelse, kan tingsrätten inte heller bortse från att ingen av de hörda personerna bekräftat Målsägandens uppgifter om att det var Linus som tog initiativet. Det är dock försvårande att Linus Öjetoft utnyttjade situationen med en betydligt yngre flicka som han inte kände närmare och som han låtit komma in för att vila i sin bostad. Men tingsrätten anser sammantaget inte att omständigheterna är tillräckligt allvarliga för att han ska dömas för *våldtäkt mot barn*. Linus Öjetoft ska i stället dömas för *sexuellt utnyttjande av underårig* enligt 6 kap. 5 § brottsbalken.

Påföljd

Straffskalan för *sexuellt utnyttjande av barn* sträcker sig upp till fängelse i högst fyra år. Tingsrätten anser att straffvärdet på det brott som Linus Öjetoft döms för är fängelse i tio månader. Vid denna bedömning beaktar tingsrätten att det var en inte obetydlig ålderskillnad mellan Målsäganden och Linus Öjetoft och att Målsäganden befann sig relativt långt från åldern för sexuellt självbestämmande, 15 år. Gärningen var inte heller en följd av en närmare kärleksrelation (jfr NJA 2006 s. 79). Som nämnts ovan är det försvårande att Linus Öjetoft utnyttjade situationen. Omständigheterna i övrigt och själva gärningen innehåller dock inga ytterligare försvårande moment.

Linus Öjetofts ungdom ska särskilt beaktas (29 kap. 7 § brottsbalken). Detta innebär att han ska få ett lägre straff än om han hade begått brottet om han var vuxen. Utifrån Linus Öjetofts ungdom, han var nästan 17 år vid brottet, bedömer tingsrätten att straffmättningsvärdet ska bestämmas till tre månaders fängelse. Utifrån detta straffmättningsvärde ska tingsrätten bestämma lämplig påföljd.

I ett yttrande från Socialnämnden, Järfälla kommun, anges att Linus Öjetoft inte har ett särskilt vårdbehov och att han bedöms lämplig för ungdomstjänst, vilket han samtyckt till. I yttrandet redovisas att Linus Öjetoft lever under i huvudsak ordnade förhållanden, men att han mår mycket dåligt på grund av brottsanklagelsen.

Tingsrätten anser att det som framkommit om Linus Öjetofts personliga förhållanden inte får någon egentlig betydelse för valet av påföljd. Därmed återstår för tingsrätten att ta ställning till påföljden för en 17-årig tidigare ostraffad man som lever under ordnade förhållanden men som begått ett allvarligt brott och där straffmättningsvärdet, med hänsyn till hans ungdom, bestämts till tre månaders fängelse.

Utifrån dessa omständigheter bedömer tingsrätten att påföljden ungdomstjänst är lämplig. Det krävs en påföljd som tydligt visar för Linus Öjetoft och övriga inblandade att samhället ser allvarligt på hans brottslighet. Samtidigt ska hans ungdom medföra att han inte döms till en strängare påföljd än vad som är motiverat för att underlätta möjligheterna för honom att avstå från fortsatt brottslighet. Antalet timmar som Linus Öjetoft ska utföra oavlönat arbete ska bestämmas till 90.

Enskilt anspråk

Linus Öjetoft ska betala skadestånd till Målsäganden för det brott han döms för.

Målsäganden är berättigad till ersättning för den kränkning som angreppet mot hennes integritet inneburit, utifrån vad som är skäligt (2 kap. 3 § och 5 kap. 6 § skadeståndslagen). De omständigheter som tingsrätten redovisat ovan, under rubriken *Rubricering*, innebär att ersättningen inte ska bestämmas så högt som det belopp som yrkats. I stället bör skadeståndet i denna del bestämmas till 25 000 kr.

Tingsrätten anser att det yrkade beloppet för sveda och värk, 10 000 kr, är skäligt och ska dömas ut (5 kap. 1 § första stycket 3 skadeståndslagen). Vid denna bedömning beaktar tingsrätten att utredningen visar att händelsen påverkat Målsäganden och inneburit hinder för henne, bl.a. i hennes skolgång.

Med utgångspunkt från bestämmelsen i 3 kap. 5 § skadeståndslagen ska Linus Öjetofts vårdnadshavare Agneta Öjetoft förpliktas att solidariskt ersätta skadan med en femtedel av prisbasbeloppet för år 2012 när skadan inträffade.

Övriga frågor

Eftersom Linus Öjetoft döms för brott där det ingår fängelse i straffskalan ska han betala lagstadgad avgift till brottsofferfonden. Med hänsyn till hans ekonomiska förhållanden, ungdom och den skadeståndsskyldighet han dömts till, ska han inte ersätta staten för vad som betalas av allmänna medel i ersättning till hans försvarare.

ATTUNDA TINGSRÄTT

DOM
2013-01-28

B 5447-12

Enhet 3

Det finns skäl för fortsatt sekretess i fråga om målsägandens identitet och för därmed sammanhängande uppgifter som lagt fram vid huvudförhandlingen och som inte röjs genom denna dom.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (Dv 400)

Ett överklagande ska ges in till tingsrätten senast den 18 februari 2013 och vara ställt till Svea hovrätt.

På tingsrättens vägnar

Patrik Alm

I avgörandet har även nämndemännen Peter Gardos, Ann-Marie Raadsen Nyberg och Nihadou Sissoho deltagit.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.